

Poštni Glasnik

Letnik X.

V Ljubljani, dne 21. junija 1930.

18. števil.

Večji potok se izliva v manjšega.

Pod tem značilnim naslovom prinaša geografski »Trgovinski Glasnik« št. 106 od 11. maja t. l. izvrsten članek, podpisan s »Stručnjak«, v katerem se zavzema za ponovno vzpostavitev poštnega ministrstva. Ker smo v tem pogledu objavili že dva članka iz »Trgovinskega Glasnika« (glej »Poštni glasnik« št. 11 od 11. aprila 1930 in št. 13 in 14 od 1. maja 1930), objavljamo v prevodu tudi tega, kakor bomo storili tudi v bodoče z morebitnimi takimi članki. Saj nam govore vsem poštarjem tako od srca, da moramo ob vsaki priliki in po vseh svojih močeh podpirati plemenito prizadevanje načelnika gradbenega ministrstva in bivšega ministra g. dr. P. Šočca, kakor tudi raznih uvidenih drugih vplivnih osebnosti, da pridejo pošta, telegraf in telefon zopet pod streho lastnega ministrstva.

Pred nepolnimi devetimi leti se je organiziralo pri nas s kraljevsko uredbo ministrstvo pošte in telegrafa. Za ves čas svojega obstojanja in delovanja je to ministrstvo od leta do leta pokazovalo vedno večje in boljše uspehe. Dalo je državi solidno organizacijo za upravljanje, eksploatacijo in napredovanje pošte in telegrafa. Ustvarilo je vse administrativno pravne oblike za njen nadaljni vse uspešnejši razvoj. Ustvarilo je po vojni opustošenosti potrebna sredstva in pogoje dela ter je od leta do leta izkazovalo vse večji razmah in polet v pravcu napredka in narodnega blagostanja.

To pa kakor da je nekoga motilo. Takoj so se našli ljudje, ki so z nevoščljivostjo gledali na hitri razvoj ustanove in na dohodke, ki jih ona od leta do leta več daje v državno blagajno. Vzeli so na piko te dohodke — v iznosu od več ko 200 milijonov letno — ter so postali predmet grešnih želja in sebičnih računov. Spočetka oprezno in tajno, a pozneje odkrito in javno, je začelo miniranje njenih temeljev. Iznašale so se pred javnost kritike o neracionalnosti in nerentabilnosti p. t. t. ustanove v državni režiji. Našli so se ljudje, ki so se dali na lahek in hiter način »prepričati« o tem, pa so tudi oni s svoje strani začeli vladi sugerirati take misli. Že v eks-pozetu proračuna konec l. 1928. naletimo na take misli, naslovljene od strani ministra narodni skupščini.

Končno je ta misel triumfirala, ko se je ukinilo ministrstvo pošte in telegrafa ter se priključilo ministrstvu za gradnje. Velika zgradba, s širokimi in močnimi temelji, z velikim trudom in naporom velikega števila ljudstva, zidana in dograjevana, — je zrušena. Velika administracija, ki je razplela svoje niti z vsemi ustanovami v državi, — je reformirana. Velika armada osebja, ki šteje nekaj več od 18.000 duš obojega spola, — je razvejana ter je izgubila svojo naravno matico. Velika prometna reka je razpeljana, da se izgubi v majhen »gradljevinski« potok. Velik državni in narodni interes je spravljen v nevarnost z nenaravnim dovajanjem in spajanjem ter z nezadostnim poznavanjem p. t. t. službe, njenega obsega in značaja, njenih življenjskih potreb, sredstev, pogojev in načinov dela.

Sedanje stoletje se lahko imenuje stoletje prometa. Nič več ni neobvladljivih težkoč, ki jih je doslej postavljala čas in prostor. Oba

ta elementa sta zgrabljena in obvladana. Brzovlaki in parniki, zrakoplovi, telegrafi, telefoni in radiodifuzije dosežejo v vse kraje. Ne more se zamisliti kratkosti trajanja, v katerem se danes lahko razpošlje kaka vest. V manj ko desetine sekunde preneso radiovalovi človeški glas nekolikokrat okoli zemeljske oble. Vsi napredki znanosti in tehnike se stavljajo v službo prometu. Ogromna vojska v svetu je potrebna za velikanski polet prometa, ki je samo življenje, katero valovi skozi vse države in naselbine, katero nima in ne pozna mej.

Izmenjavanje duhovnih in materialnih dobrin ni samo prevleklo in zvezalo okoli sebe ogromno število ljudi ter jim dalo zaslužka, temveč je tudi razplelo svojo mrežo in niti v vse panoge javnega, družabnega in državnega življenja vseh narodov. To izmenjavanje se vrti v gospodarsko, socialno, kulturno, trgovsko in politično življenje naroda. Odtod živa potreba sodelovanja v prometni politiki države ne samo prometnega ali poštne ministra, ampak tudi ministrov prosvete, trgovine in industrije, financ, vojke in mornarice in ministrov, ki drže niti notranje politike. Odtod tudi neobhodna in neodložljiva potreba, da je na čelu tega prometa en edini neposredni in odgovorni šef, ki bo držal niti celokupne prometne politike in bo središče vseh akcij ter ki bo vzdrževal potrebne stike in izdeloval načrt dela v sedanjosti in bodočnosti. Cel, nepodeljen politik in državnik jasnih in širokih pogledov, ki bo v ministrskem svetu razgibal in razpravljal z ostalimi zainteresiranimi tovarši cel šop mnogovrstnih vprašanj, ki jih prinaša promet, postavljal jih nepričakovano in zahteval, da se nanja hitro in točno odgovori. Vse to v interesu države in naroda, v interesu sosedov povsod okoli nas, v interesu napredka evropske misli in civilizacije ravno tako, kakor v interesu materialnih koristi, ki jih donaja promet s seboj.

Statistični podatki kažejo, da se naša država udeležuje v izmenjavanju misli in materialnih dobrin z ogromnim številom operacij, ki prekorači letno stotine milijonov. Ti podatki kažejo, da znaša samo denarni promet enega samega leta več ko 60 milijard dinarjev. Vojska od 18.000 moških in žena dela dan in noč ter se udeležuje v tej izmenjavi. Vsako leto prislужijo oni in vložje v državno blagajno več ko 240 milijonov dinarjev. Vse panoge službe napredujejo in tekmujejo v delu in napredku. Nova doba stavlja v roke vedno nova delavna sredstva. Notranji razvoj je sam po sebi zadosten, da nas prisili razmišljati o tem, kako, s katerimi sredstvi in na kakšne načine bomo najlepše in najhitreje odgovorili na postavljene zahteve.

Prilike v svetu in okoli nas v sosedstvu nas še bolj priganjajo, da z drugimi narodi v tem še tekmujejo. Mi ne smemo zaostajati in dajati dokazov omahljivosti, utrujenosti, slabosti in nedoraslosti za to veliko, mirno in kulturno tekmo, ki prinaša ne samo koristi, marveč tudi časti in ugleda med narodi. Naši mednarodni odnosi in diktati zamanje politike in trgovine nam to ukazujejo. Isto nam nalagajo tudi naši dobro pojmovani interesi državne varnosti, narodnega gospodarstva in kmetijstva. Močan promet zahteva vedno več sredstev za delo in fabrikanjo žic, aparatov, kablov in s tem krepko vpliva na ustvaritev in razvijanje domače industrije.

Povsod okrog sebe vidimo domačo telegrafsko-telefonsko industrijo. Tudi mi imamo za to vse pogoje. Zato je treba začeti z negovanjem te vrste domače industrije.

Tak promet ustvarja tudi mnogovrstne pravne posle, katere mora obvladati strokovnjaška in pravna, dobro organizirana uprava. Razne mednarodne in notranje pogodbe z raznimi družbami in podjetniki doma in na tujem, vprašanja iz ekonomske in finančne službe, tehnike, dela in kontrole — zadostujejo, da preokupirajo ves čas neposrednega in vrhovnega šefa, ki se mora baviti z vsemi temi vprašanji ter jih reševati neposredno v soglasnosti z državnimi odločujočimi faktorji. Neposredno torej, a ne preko drugih in tretjih oseb, nepoučenih, nepoklicanih, malo zainteresiranih, dostikrat slabo razpoloženih napram vsem novotarijam in zahtevam, ki jih imperativno stavlja čas in razmere.

Zaradi tega je tudi rešenje o inkorporaciji poštnega ministrstva gradbenemu ministrstvu, v katerem imajo pretežni vpliv ljudje, ki se malo spoznajo na prirodo in obseg p. t. t. službe, z njenim velikim administrativnim poslovanjem in reformami, katere se postavljajo kot nujne zahteve časa in prilik v politiki svetovnega velikega p. t. t. prometa, — najslabša rešitev, katero bi bilo treba v interesu države in naroda, v interesu državne blagajne in v interesu ugleda p. t. t. ustanove v zvezi evropskih poštne uprav čim prej preklicati.

K tem izvajanjem bi prav za prav ne bilo kaj pripomniti, ker so tako izčrpna in prepričevalna, ko le kaj. Da vedno in vedno znova načenjamo to bolno vprašanje, je vzrok ta, ker hočemo prekvasiti slehernega p. t. t. nameščenca v neprestani misli in v odločni volji, da je napredek in razvoj p. t. t. stroke in njenega osebja mogoč samo v autonomiji, v samostojnosti poštnega zavoda.

To spoznavajo sedaj celo one države, ki doslej niso imele posebnega poštnega ministrstva. V zadnjih mesecih se je v Belgiji in v Franciji ustanovilo poštno ministrstvo, ki ga doslej ni bilo. V Belgiji so bile doslej železnice, poštno-telegrafsko-telefonska uprava, mornarica in letalstvo vse pod enim samim ministrstvom. Sedaj pa je dobila pošta lastno ministrstvo, njen prvi minister je g. Forthomme. Podobno se je zgodilo v Franciji. Tam so bile pod skupnim ministrstvom pošta, mornarica in letalstvo. Organizacija francoskih poštarjev je vedno zahtevala za pošto lastno ministrstvo. Tej upravičeni zahtevi se je ugodilo ob sestavi ministrstva g. Tardieua dne 4. novembra l. l., ko je postal prvi poštni minister g. Germain Martin. Isto leto torej, ko ste dve moderni državi ustanovile poštno ministrstvo, ga je naša država ukinila. Trajno ne bo moglo tako ostati.

Kakor smo že uvodoma omenili, na delu za tem ciljem so številne in vplivne osebnosti. Ne bi bilo prav, ne bi bilo lepo in ne pametno, ako bi mi poštarji stali pasivno ob strani in po svojih močeh ne sodelovali pri gradnji naše strokovne samostojnosti. Odločna volja in vera v pravično stvar bo premagala vse težkoče.

Zdi se, da nismo daleč do cilja. Zato pogumno naprej!

Joja:

Malo pojasnila k zadnjim napredovanjem.

Če prav te v naši direkciji napredovalo tekmo 14 dni v višjo skupino okrog 300 uradnikov II. kategorije in menda vsi uslužbenci iz I. in III. kategorije, zvaniki in služitelji, ki so imeli določene pogoje, je vendar še mnogo nezadovoljnosti in razburjanja. Zdi se, da bi vsi ne bili zadovoljni, ako bi tudi čisto vsi do zadnjega napredovali. Ne mislim tukaj na p. t. t. uslužbenca izven naših vrst, marveč na članstvo OPO. Od teh, to se pravi od onih, ki niso napredovali, dobiva organizacija številna vprašanja in proteste, zakaj niso napredovali, ter navajajo razne primere, češ: ta in ta je z istimi ali slabšimi pogoji napredoval, jaz pa ne, itd.

Pred vsem moram ugotoviti, da večina teh protestnikov najbrže ni čitala »Poštnega glasnika« od 1. junija t. l. Mi smo že takrat razglasili, po kakšnih smernicah se je izdelal predlog za napredovanje, pa bi bil že takrat lahko vsak sam preračunal, ali bo v ukazu ali ne. Če se je komu zgodila krivica, ni seveda to nobena tolažba zanj, vendar presečen ni mogel biti nihče po objavi ukaza v »Poštnem glasniku« od 11. junija t. l., ker je moral biti na to pripravljen, da ga ni v ukazu.

Zato v večini primerov ne razumem, zakaj so nekateri tako zelo iznenadeni. Če je bilo rečeno, da bodo napredovali v 1. skupino II. kategorije samo oni upravniki, ki imajo že 8. stopnjo osnovne plače, ne razumem onih upravnikov, ki imajo šele 7. stopnjo, pa so tako silno iznenadeni, da niso napredovali. Če se je reklo: pri tem napredovanju se bodo upoštevala samo efektivna civilno-državna službena leta (brez vojnih in brez kontraktualnih let, se zopet čudim onim, ki se razburjajo, da niso prišli n. pr. v II/2 ozir. v II/1, če tudi vedo, da niso služili 12 oziroma 15 let pri državni pošti.

Saj vem, da je hudo in da ni prav, poudariti hočem le, da je moral biti na to vsak pripravljen, kdor ni imel brez vojaških in kontraktualnih let (poštni odpravnik, selski sluga, dnevničar ali certifikatist) za dotično skupino predpisanega najmanjšega števila službenih let.

Razen teh ni ministrstvo upoštevalo tudi onih uslužbencev, ki so slabo ocenjeni (kar je že po zakonu onemogočeno) in ki so že več mesecev na bolniškem dopustu. Ali je vse to prav in umestno ali ne, v to oceno se spuščati ni naša dolžnost niti pravica, ker se moramo vedno zavedati, da je — vsaj v našem resoru — napredovanje v višjo položajno skupino izključno osebna pravica ministra, ki lahko odredi — v mejah zakona seveda — kakršne koli pogoje za napredo-

vanje, kakor sme tudi brez vsakega sistema izbrati iz upravičencev določeno število za napredovanje. Ali jih vzame po vrsti ali iz srede ali od zadaj, to je čisto njegova (ministrstva) pravica, proti čemu ni priziva.

Ker pa je pri teh napredovanjih določil g. minister neki sistem po točno določenih principih (glej P. gl. od 1. junija t. l.), se lahko ugotovi, v katerih primerih gre za pomoto oziroma krivico v pogledu na te principe. Po naših ugotovitvah je v 1. skupini II. kategorije en sam primer gotovo slučajne pogreške, ki se bo ravno tako gotovo ob prvi priliki popravila. Prizadet je sicer še en tovariš, toda pri njem se vidi, da se mu je napačno tolmačilo njegovo službovanje v Bosni za časa Avstrije (službovanje pri c. in kr. vojaški pošti se mu je pomotoma štelo za vojaško službo, da je bila to čisto civilna služba, ki pa je imela za časa avstro-ogrske monarhije v Bosni salmo tak naziv). Drugih pomot v 1. skupini ni, pa če prav je imel kdo čin izpod 400.

Malo več nepojasnenih primerov pa je pri napredovanju v 2. in 3. skupino II. kategorije. Tam sodim, da je ministrstvo pomotoma štelo njihovo prejšnje službovanje pri sedanjih pogodbenih a takrat državnih (razrednih) poštah za kontraktualno službo. Te maloštevilne pomote bo ministrstvo gotovo popravilo. Predsednik OPO je vzel imena teh prizadetih tovarišev (-ic) seboj v Beograd, da ustno pojasni to neupravičeno zapostavljenost. Mogoče je kalpak tudi, da je kdo od teh slabo ocenjen ali da že dlje časa bo-leha. Teh podatkov pa seveda nimamo.

Vsem skupaj bi brez zamere priporočal malo več strpljivosti in malo manj nevoščljivosti. Naj ne gleda vsakdo samo nase in naj ne primerja sebe in svojih morebitnih prednosti z drugimi in morebitnimi njihovimi slabostmi. Pomislimo rajši, da so imeli še pred enim mesecem v vseli direkciji 1. skupino samo trije uradniki II. kategorije, danes jih je pa preko 150. Ko bi se članstvo zavedalo, kakšen triumf je to za nas vse, za tiste ki so napredovali in za one ki niso, bi proslavljalo ta napredovanja ko še nikdar.

Še nekaj moram izdati: organizacija je bila pravočasno obveščena, v kakšnem pravcu se pripravlja ukaz, ter bila opozorjena, da bodo izvestna nezadovoljstva. Toda istočasno pa ji je bilo svetovano, naj ne dela proti takemu ukazu (kakršen je, ker bi se drugače utegnilo vse skupaj zopet zavleči za par mesecev ali pa celo propasti. Odločitev pač ni bila težka.

Potovanja v inozemstvo.

Organizacija je napravila dne 22. maja t. l. v gornjem aktualnem vprašanju na direk-cijo naslednjo vlogo:

Po odloku ministrstva za gradbe so ptt. uslužbencem vsa potovanja v inozemstvo skoro toliko ko onemogočena. Po tem odloku bo ministrstvo dovoljevalo v bodoče potovanja v inozemstvo le v slučajih takih bolezni, za katere je potrebno zdravljenje v inozemstvu. Takj primeri so med ptt. uslužbenci gotovo zelo redki, deloma ker je onemogočeno zdravljenje skoro vseh bolezni tudi v tuzemstvu, deloma pa tudi zato, ker so med ptt. uslužbenci redki taki, ki bi zmogli stroške za zdravljenje v inozemstvu.

Pač pa so z gornjim odlokom ministrstva močno prizadeti številni ptt. uslužbenci, ki imajo v sosednjih državah, zlasti v Italiji in Avstriji svoje — starše, brate, sestre in druge sorodnike. Mnogo je tudi takih, ki imajo v sosednjih državah domove in posestva. Z gornjim odlokom je prizadeto posebno dosti ptt. uslužbencev tjaš v območju naše direkci-

je, saj je med slovenskimi ptt. uslužbenci največ takih, ki so morali zaradi svoje slovenske narodnosti in nesrečnega razkosanja slovenskega ozemlja na dve tuji državi optirati za jugoslovansko državljanstvo. Tem uslužbencem, ki so že itak prizadeti s tem, da nimajo rednih stikov z rodnimi kraji, roditelji in sorodniki, je vzeta sedaj še redka možnost, da obiščejo svoje domače kraje, roditelje in sorodnike vsaj enkrat v letu ob priliki svojega dopusta. Še več, po tem odloku jim je onemogočeno ali pa vsaj silno otežkočeno, obiskati svoje v slučaju bolezni ali smrti. Dogajalo se bo, da se taki ptt. uslužbenci ne bodo mogli udeležiti niti pogrebov umrlih roditeljev in svojcev. Prizadeti uslužbenci, ki trpe že itak pod gornjimi okolnostmi in za katere je bolezen in smrt v rodbini v takih okoliščinah že sama na sebi dovolj tragična, morajo občutiti tak žalostni družinski dogodek še bolj težko, če jim je vzeta še poslednja možnost, da izkažejo svojem ob bolezn in smrti poslednjikrat svojo ljubezen in pietet.

Težko so prizadeti končno tudi oni ptt. uslužbenci, ki imajo v sosednjih državah posestva in domove, bodisi še izpred vojne, bodisi da so jih pozneje podedovali po svojcih. Znamo je, da se posestva v sosednjih državah slabo in težko prodajajo, deloma radi slabih gospodarskih razmer, deloma ker hočejo tuje državljane prisiliti, da prodajajo svoja imetja po zelo nizki ceni. Mnogim ptt. uslužbencem pa tudi njihova narodna zavest in ponos ne dopuščata, da bi prešli njihovi domovi, zemlja in imetje v tuje roke. Tem uslužbencem je vzeta z odlokom ministrstva za gradbe možnost, da uredijo vsaj najbolj nuje in neodložljive gospodarske posle, ki so zvezani z njihovimi imetji.

Zato mislimo, da ta prepoved ministrstva za gradbe, ki je bila še poleg tega izdana samo za uslužbenca našega resora, ni samo nezashuzen udarec za najsvetejša in najintimnejša domovinska in rodbinska čustva prizadetih uslužbencev, ampak je — kolikor se nanaša na imetja in realtete naših državljanov na teritoriju sosednjih držav, škodljiva za prizadete in za narodno premoženje.

Po soglasnem sklepu glavne skupščine podpisane organizacije z dne 4. maja t. l. v Mariboru, prosimo, direkcijo pošte in telegrafa, da preda to ministrstvu za gradbe in izposluje, da svoj odlok o izdajanju dovoljenj za potovanja v inozemstvo omili, zlasti pa da upošteva prilike in razmere onih ptt. uslužbencev, ki imajo svoje ali pa imetje v Italiji in Avstriji, in da vsaj za te dovoli izdajanje dovoljenj za potovanja v inozemstvo v dosedanjem obsegu.

„Naša pošta“.

Po daljšem presledku smo zopet prejeli beograjski strokovni časopis za pošto, telegraf, telefon in radio »Naša pošta«. Bili smo prav prijetno presenečeni, ko smo zagledali na platnicah letošnjega prvega skupnega zvezka ime novega izdajatelja in urednika g. dr. Pero Šoća, bivšega ministra in sedanjega načelnika gradbenega ministrstva.

To ime samo nam je bolj od programa lista porok, da bo zastopal resnične koristi stroke in osebja, in poziv, da se moramo p. t. t. nameščenci nanj naročiti in mu po možnosti pošiljati strokovne prispevke, da bo list bolj pester in res tolmač celokupnega p. t. t. osebja kraljevine Jugoslavije. Saj našim ljudem je g. dr. Pero Šoć dobro znan.

Zato se moramo izkazati hvaležne. Zadnjo številko »Naše pošte« je prejelo na ogled tudi mnogo slovenskih poštarijev, zlasti predstojnikov pošt. (Prosimo in pozivamo jih, naj ne vračajo tega časopisa, temveč naj skrbijo, da bo pri večjih poštah nanj naročenih več tovarišev(-ic). Izhaja normalno vsak mesec enkrat v majhnih, priročnih zvezkih. Naročnina znaša 40 Din na leto oziroma 20 Din na pol leta. Če se izdi komu to preveč, naj zlože uslužbenci manjših pošt skupaj za en izvod, uslužbenci večjih pošt pa za več izvodov lista. Sramotno bi bilo za slovenske poštarije, ako bi vsi skupaj ne naročili vsaj par sto izvodov lista »Naša pošta«.

Hvalevredna je bila tudi gesta gospoda direktorja dravske direkcije pošte in telegrafa, ki je z okrožnico od 11. junija t. l. bolj v tovariškem ko uradnem tonu opozoril podrejeno osebje na to publikacijo in jo najtopleje priporočil s pozivom: »Zato podpirajmo »Našo Pošto« s tem, da smo vsi od prvega do zadnjega njeni naročniki, podpirajmo jo pa tudi z raznimi članki, da bo njena vsebina pestrejša in zanimivejša.«

Enako priporoča ta strokovni časopis naš list vsem svojim naročnikom in obl. organizacija vsemu svojem članstvu. Naročnino je poslati na čekovni račun beograjske poštne hranilnice šteč. 53.888, naroča pa se pri upravi »Naše Pošte«, Beograd, Balkanska 9.

Poslovnik o poverjenikih Oblastne organizacije.

I.

1. Poverjeništa so pomožni organi organizacije, ki so pooblašteni, da vrše v njenem imenu in odrejenem jim področju posle, ki so potrebni za točno in brezhibno funkcioniranje v organizaciji. Poverjeništa imajo namen, decentralizirati poslovanje organizacije in stvoriti živo vez med člani, kraji, okrožji in centralo organizacije.

2. Poverjeništa so: a) glavna poverjeništa, b) okrožni poverjeniki in c) poverjeniki pri poštah in oddelkih. Vsi oddelki skupaj tvorijo poverjeniški zbor OPO.

3. a) Glavna poverjeništa izvršujejo važnejše organizacijske posle v območju večjih teritorijev. Sedež in obseg teritorija določa širša konferenca OPO. Tvorijo jih trije člani in trije namestniki, ki jih izvoli za dobo enega poslovnega leta glavna skupščina na predlog področnih okrožnih poverjenikov. (Kot zunanji predstavnik glavnega poverjeništa fungira glavni poverjenik, ki ga izvoli glavna skupščina kot prvega na kandidatski listi. Če kak član glavnega poverjeništa iz kateregakoli razloga ne more več vršiti svoje funkcije, pride na njegovo mesto namestnik. Ti se vpokličejo po vrstnem redu, kakor so bili izvoljeni. Če pade število vseh članov in namestnikov pod tri člane, dopolni oziroma postavi centrala na predlog področnih okrožnih poverjenikov čisto novo glavno poverjenišstvo, ki vodi posle do prihodnje glavne skupščine.

b) Okrožni poverjeniki so izvrševalci organizacijskih poslov v posameznih okrožjih, katerih obseg določajo pristojna glavna poverjeništa. Izvolijo jih poverjeniki pošt in oddelkov ter člani pošt, ki so brez poverjenikov, ter jih predlagajo po pristojnih glavnih poverjeništvih v potrditev in postavitev odboru centrale.

c) Poverjenike pri poštah in oddelkih voli članstvo dotičnih pošt in oddelkov ter jih predlaga po pristojnih okrožnih poverjenikih v potrditev in postavitev pristojnim glavnim poverjeništvom. Pri poštah in oddelkih se volijo in postavljajo poverjeniki samo tam, kjer so najmanj trije člani OPO.

d) Okrožni poverjeniki in poverjeniki pošt in oddelkov dobe ob postavitvi pismen odlok, ki jim služi kot pooblastilo in v katerem je označeno tudi področje. Odlok izda ona instanca, ki je poverjenika postavila.

4. a) Funkcija članov glavnih poverjeništev traja eno poslovno leto. Okrožnim poverjenikom in poverjenikom pri poštah in oddelkih funkcija doba ni omejena.

b) Člane glavnih poverjeništev razrešuje glavna skupščina z razrešnico. Okrožne poverjenike razrešuje po predlogu in v sporazumu s pristojnim glavnim poverjeništvom odbor OPO (centrala). Razrešitev se izvrši na utemeljeno in upravičeno zahtevo večine poverjenikov pošt in oddelkov odeno članov dotičnega okrožja, ali če okrožni poverjenik ne vrši v redu svojih funkcij, ali pa če se pregreši zoper pravila organizacije ali določbe tega poslovnika. Poverjenike pri poštah in oddelkih razrešujejo po predlogu in v sporazumu s pristojnimi okrožnimi poverjeniki glavna poverjeništa. Razrešitev se izvrši iz istih razlogov, ki veljajo za okrožne poverjenike. Pristojna instanca lahko predlog o razrešitvi odkloni, če smatra predlog za nezadostno utemeljen, ali če ne ustreza interesom organizacije.

Pred razrešitvijo mora biti dana poverjeniku pravica in možnost obrambe.

c) Poverjeniki dobe o razrešitvi pismen odlok, v katerem mora biti naveden razlog razrešitve. Zoper odlok glavnega poverjeništa se sme prizadeti poverjenik pritožiti na odbor OPO, če pa je razrešitev sklenil odbor, pa na glavno skupščino OPO. Dokler pritožba ni rešena, razrešeni poverjenik ne more izvrševati poverjeniške funkcije, marveč postavi pristojna instanca na njegovo mesto začasnega namestnika.

d) Poverjenišstvo preneha z izstopom ali izključitvijo iz organizacije, z upokojitvijo, odpustom ali izstopom iz poštne službe, s premestitvijo v drug službeni kraj, ki ni več v področju, za katero je bil poverjenik postavljen, ali če poverjenik sam odloži poverjeniško mesto.

5. Vsako postavitev, razrešitev in izpremembo v staležu poverjenikov pri poštah in oddelkih morajo glavna poverjeništa javiti organizaciji v 8 dneh. Izpremembe v staležu poverjenikov se razglašajo v strokovnem glasilu organizacije ali na drug primeren način.

II.

1. Naloga glavnih poverjeništev je, da pomagajo vodstvu organizacije izvajati v njihovem področju organizacijsko politiko po splošnih načelih organizacije, po sklepih glavne skupščine, odbora in poverjeniških konferenc. S pomočjo področnih okrožnih poverjenikov in poverjenikov pri poštah in oddelkih so dolžna skrbeti za disciplino članstva in za izvrševanje pravil in sklepov organizacije. Nadzirati morajo poverjeniško službo svojega področja in skrbeti, da podrejeni poverjeniki točno in disciplinirano izvajajo določbe tega poslovnika. Vzdrževati morajo živahno zvezo s poverjeniki svojega področja in s centralo ter tej predlagati poročila, želje, zahteve in predloge članstva ter iniciativno sodelovati v vseh zadevah organizacije in stroke. Po področnih poverjenikih morajo kar najhitreje obveščati članstvo o sklepih in ukrepih organizacije, postavljati in razreševati v smislu določil tega poslovnika poverjenike pri poštah in oddelkih, predlagati centrali v postavitev okrožne poverjenike, voditi evidenco področnih poverjenikov, izdelati vsako leto načrt in program za članske sestanke v svojem področju in ga predlagati centrali. Njih skrb je tudi, da so sklicani sestanki dobro organizirani in obiskani, da po potrebi sami sklicujejo poverjeniške konference z okrožnimi poverjeniki svojega področja in obveščajo o tem centralo. Po odobrenju odbora OPO prirejajo v svojem delokrogu razne prireditve organizacijskega, strokovnega, socialnega, kulturnega in družabnega značaja.

Svoje posle izvršujejo v sejah, ki jih sklicuje glavni poverjenik po potrebi, toda vsaj vsak tretji mesec. Prepise sejmih zapisnikov je predlagati centrali. O svojem delovanju poročajo glavni poverjeniki na glavnih skupščinah OPO.

2. Naloga okrožnih poverjenikov je, da podpirajo in pomagajo izvrševati organizacijske posle glavnim poverjeništvom, da nadzirajo poslovanje področnih poverjenikov pri poštah in oddelkih, da tvorijo po glavnih poverjeništvih zvezo med področnimi poverjeniki in centralo ter da predlagajo glavnemu poverjeništvu v potrditev in postavitev poverjenike pri poštah in oddelkih. O njih morajo voditi evidenco in javljati vsako izpremembo v staležu področnih poverjenikov pristojnemu glavnemu poverjeništvu. Po potrebi sklicujejo posvetovanja s poverjeniki pri poštah in oddelkih svojega področja ter poročajo o tem pristojnemu glavnemu poverjeništvu. Vsi okrožni poverjeniki v področju enega glavnega poverjeništa predlagajo po posvetovanju s poverjeniki pri poštah in oddelkih glavni skupščini v izvolitev člane in namestnike glavnega poverjeništa.

Okrožnim poverjenikom pripada tudi naloga, da določajo pri poštah in oddelkih, kjer sta samo dva člana OPO, kdo izmed nju nakazuje članarino skupno za oba člana, ki pa ni poverjenik v smislu tega poslovnika. V področje okrožnih poverjenikov spadajo tudi člani pri poštah, kjer v smislu tega poslovnika ni poverjenikov in katere so okrožni poverjeniki dolžni obveščati o važnejših zadevah organizacije, skrbeti, da so organizirani in se sploh v vsakem pogledu zanimajo zanje.

3. a) Naloga poverjenikov pri poštah in oddelkih je, da pomagajo izvrševati organizacijske posle okrožnim poverjenikom in glavnim poverjeništvom ter tvoriti zvezo med članstvom, okrožnimi poverjeniki, glavnimi poverjeništvom in centralo.

b) Glavna skrb in posel poverjenikov pri poštah in oddelkih je pobiranje in nakazovanje članarine. Članarino pobirajo od vseh članov področne pošte vsak mesec sproti in po možnosti takoj pri izplačevanju mesečnih prejemkov ter jo nakazujejo blagajni OPO do 5. vsakega meseca. Nakazovanje se vrši skupno za vse člane urada ali oddelka in samo po eni položnici. O pobrani in nakazani članarini vodi poverjenik članski seznam; obrazec prejme od blagajnika OPO, kateremu je treba poslati seznam še isti dan, ko se nakazuje članarina. Seznam je treba izpolniti natančno v vseh rubrikah; v opombi se zabeležijo izpremembe in pojasnila, kakor: nov član, izstopil, umrl, izključen, premeščen v, premeščen iz itd. Po položnicah, s katerimi se nakazuje članarina, se ne smejo nakazovati nobeni drugi zneski. Volila, darila, prostovoljne prispevke in sploh vsa druga nakazila je treba nakazovati po posebni položnici. Da pa more blagajnik pravilno knjižiti nakazane zneske in da ni pomot in nesporazumljenj, je treba pri vsakem denarnem nakazilu naznačiti, kdo ga je plačal in v katero svrhu.

c) Za pobrano članarino je poverjenik odgovoren članom in organizaciji osebno v materialnem in moralnem pogledu.

d) Plačilo članarine potrdi poverjenik članu z vpisom v člansko knjižico in s svojim podpisom. Članske knjižice služijo članom kot dokazilo o članstvu in vplačani članarini. Poverjenik se mora pri vsakem članu, ki je premeščen v njegovo področje, prepričati na podlagi članske knjižice o njegovem članstvu in da kdaj ima poravnano članarino. Morebitne zaostanke je treba izterjati in jih nakazati pri prvem mesečnem obračunu blagajni OPO.

d) Kadar poverjenik iz kateregakoli razloga ne more več opravljati poverjeniških poslov, mora javiti to pristojnemu okrožnemu poverjeniku, ki odredi izvolitev novega poverjenika. Vse spise in event. pobrani denar mora izročiti svojemu nasledniku ali pa pristojnemu okrožnemu poverjeniku proti potrdilu. Naslednik mora okrožnemu poverjeniku poročati, da je spise in denar prejel in navesti znesek.

III.

Za izvrševanje poverjeniških poslov veljajo naslednje splošne določbe in navodila:

1. Poverjeniki zastopajo v odrejenem jim področju pri izvrševanju poverjeniške službe svojo organizacijo. Zato morajo vedno in povsod zastopati koristi organizacije in njenih članov. Poverjeniki so stražarji organizacije in morajo zato čuvati predvsem njen sloves, ugled in njeno čast. V tej častni lastnosti ne smejo trpeti, da se kakorkoli ruši disciplina in solidarnost organizacije. Kot zastopniki organizacije morajo delati vedno samo to, kar je v njeno korist, in izvrševati disciplinirano, vestno in točno naloge, ki jim jih je poverila.

2. Poverjeniki morajo čuvati tudi dostojanstvo stanu in dobrobit stroke. Nastopiti morajo proti vsaki kršitvi pravic članstva organizacije, pa tudi proti vsakemu kršenju discipline v službi.

3. Delati morajo na to, da so organizirani vsi p. t. t. uslužbenci njihovega področja v strokovni organizaciji. Posebno pazljivo je treba posvečati naraščanju, nanovo sprejetim p. t. t. uslužbencem in pa onim, ki so prišli od drugih pošt. Poverjenikova prva naloga je, da se pri vsakem novem uslužbencu prepriča in ugotovi, kakšni so njegovi odnosi do strokovne organizacije.

4. Poverjeniki morajo biti ostalim stanovskim tovarišem v organizaciji in v službi za vzgled zavdenih članov organizacije in vestnih ptt. uslužbencev.

5. Poverjeniki se morajo živo zanimati za vse pojave, dogodke in gibanje v organizaciji in se udeleževati iniciativno njenih glavnih skupščin, zborovanj, sestankov in drugih prireditev. Skrbeti morajo, da članstvo čita strokovno glasilo organizacije in da je pravočasno obveščeno o vseh ukrepih organizacije. Dalje zbira pritožbe, želje in predloge članstva ter jih predlagajo centrali, kakor tudi pojasnjujejo članstvu ustroj, pomen, vrednost in cilje organizacije, vzbujajo in utrjujejo čut skupnosti, tovarištva in solidarnosti.

6. Vsem uslužbencem, zlasti onim, ki so prišli nanovo v njih področje, naj gredo poverjeniki tovariško na roko v službenih in drugih ozirih. Njihovo postopanje napram stanovskim tovarišem, zlasti napram članom lastne organizacije, mora biti tak, da si pridobijo poverjeniki brezpogojno zaupanje in spoštovanje vseh.

7. Vse posle, ki niso obseženi v določilih tega poslovnika, izvršujejo poverjeniki po posebnih pismenih navodilih, ki jih dobe od vodstva organizacije ali nadrejenih poverjeniških instanc. V dvomljivih in spornih vprašanjih se morajo obračati na centralo za pravilno tolmačenje. V nobenem primeru si ne smejo lastiti funkcij, ki niso predpisane s tem poslovnikom ali ki jim jih ni poverilo vodstvo organizacije s posebnim nalogom. Brez predhodnega dovoljenja od centrale poverjeniki ne smejo izvrševati kakršnihkoli intervencij v imenu organizacije ne pri službeni, ne pri kakih drugi oblasti.

8. Poverjeniki smejo dopisovati naravnost s centralo kakor tudi z vsemi njenimi poverjeniki, ne smejo pa dopisovati v tem svojstvu s službeno oblastjo ali z drugimi oblastnimi organizacijami. Predsedstvo OPO pa v posameznih slučajih ali nekaterih zadevah lahko odredi, da se pošiljajo

dopisi po inštančni poti. O korespondenci, ki se nanaša na organizacijo, vodijo kratko beležnico, v katero vpisujejo vse dopise po zaporednih številkah.

9. Poverjeniki morajo vse naloge, ki jih dobe od centrale ali pristojnih poverjeništev, disciplinirano izvesti in o važnejših izvršitvah poročati.

IV.

1. Poverjeniki imajo pravico sodelovati v vseh zadevah in vprašanjih organizacije. Zato se smejo udeleževati odborovih sej in konferenc s posvetovalnim glasom. Ako je navzočnost poverjenika na seji ali širši konferenci potrebna, dobi poseben poziv, kateremu se mora odzvati proti povrnitvi določenih potnih stroškov.

2. Poverjeniška služba je častna. Odbor organizacije pa sme v uvaževanja vrednih primerih dovoliti poverjenikom posebne nagrade za izvrševanje njihovih funkcij.

3. Kot bojovníki in sodelavci organizacije imajo poverjeniki pravico do njene posebne zaštite in pomoči, zlasti ako bi bili radi pravilnega izvrševanja svojih poverjeniških dolžnosti zapostavljeni ali preganjani.

V.

1. Za pravilno, povoljno in uspešno izvrševanje poverjeniških poslov dobivajo glavna poverjeništa materialna sredstva iz blagajne organizacije.

Budžetiranje glavnih poverjeništev se vrši takole:

a) Glavna poverjeništa predložijo vsako leto do 15. marca centrali proračun za prihodnje poslovno leto organizacije. Proračuni morajo imeti vse predvidene stroške in izdatke glavnih poverjeništev za dobo enega proračunskega leta, ki traja od 1. aprila do 31. marca. V proračunu je treba upoštevati tudi izdatke in stroške podrobnih okrožnih poverjenikov in poverjenikov pri pošlah in oddelkih, katerih izdatki se poravnajo iz proračuna pristojnih glavnih poverjeništev.

b) Odbor organizacije pregleda proračune glavnih poverjeništev, jih odobri ali izpremeni v skladu s finančnim stanjem in proračunom organizacije ter upoštevanjem stvarnih potreb. Odobrene proračune vnese blagajnik OPO v proračun organizacije, ki ga predloži glavni skupščini v odobritev.

c) Po sprejetem proračunu smejo glavna poverjeništa črpati v proračunu odobrene kredite, toda samo v tiste svrhe, za katere so bili name-

njeni in odobreni. V slučaju neobhodno potrebnih a nepredvidljivih izdatkov je treba prej zaprositi naknadnega kredita od centrale. Krediti, ki do konca poslovnega leta niso izčrpani, zapadejo centralni blagajni. Virmane dovoljuje odbor OPO.

č) O izdatkih po proračunu in nakadno odobrenih kreditih se vodi letni račun. Vse postavke morajo biti krite s potrdili in dokazili. Zaključni račun podpišejo vsi trije člani glavnega poverjenišstva, ki odgovarjajo vzajemno za njegovo pravilnost kakor tudi za pravilno poslovanje s krediti in ga predlože pravočasno blagajniku centrale.

d) Glavna poverjeništa smejo pridobivati denarna sredstva tudi z raznimi prireditvami, toda nikdar v obliki uvajanja posebne ali zvišane članarine, pobiranja prostovoljnih prispevkov ali v obliki kakršnih koli nabiralnih akcij pri privatnikih. Taki izredni dohodki ostanejo na razpolago glavnim poverjeništvom, ki jih porabljajo po lastnem preudarku, vendar pa jih morajo izkazovati tako pri sestavi proračuna kakor v letnem računu.

e) Podrobnejša navodila glede budžetiranja, obračunavanja in uporabljanja kreditov izdaja po potrebi odbor organizacije.

VI.

1. Ta poslovnik stopi v veljavo, ko ga sprejme glavna skupščina, ki izvoli obenem glavna poverjeništa, ta pa organizirajo in vpostavijo tekom treh mesecev poverjeniško službo v svojih področjih v smislu tega poslovnika. Kredite dovoljuje za prvo poslovno leto odbor organizacije po predlogih glavnih poverjeništev.

2. Z dnem, ko stopi ta poslovnik v veljavo, so razrešeni svojih funkcij vsi dotedanji poverjeniki organizacij. Vendar pa vrše svoje posle začasno do izvolitve novih poverjenikov v smislu prejšnjega člena.

3. Vsak poverjenik dobi en izvod tega poslovnika istočasno z odlokom o postavitvi. Prejem mora potrditi s pristavkom, da se je seznanil z določbami poslovnika, da jih priznava za obvezne in da bo vršil poverjeniške dolžnosti in posle natančno po njih.

Ta poslovnik sme izpremeniti samo širša konferenca OPO.

(Sprejet na glavni skupščini OPO v Mariboru dne 4. maja 1930.)

Poslovnik za „Poštni Glasnik“.

Člen 1. Obl. organizacija p. t. t. uslužbenec v Ljubljani izdaja na osnovi čl. 3., točka 3, svojih pravil lastno stanovsko in strokovno glasilo »Poštni Glasnik«. Izhaja v Ljubljani praviloma trikrat na mesec. Kadar ni važnejših novic, zlasti pa v poletnih mesecih, se sme izdajati dve številki naenkrat, tako da izide v takih mesecih samo po dvakrat. Vendar se taki primeri ne smejo zgoditi v dveh mesecih zaporedoma, tako da izide list najmanj 30 krat v letu.

Člen 2. Namen lista je: vzgajati p. t. t. namščence za dobre in zavedne članice organizacije ter za vestne in disciplinirane uslužbence p. t. t. stroke, širiti kulturo in idejo edinstva vsega p. t. t. osebja ter podpirati in razširjati akcijo sorodnih poštne ustanov, — vse na strogo socialni podlagi.

Člen 3. Zunanje in notranje posle, to je upravo in uredništvo lista vodi poseben tričlanski konsorcij, ki sestoji iz urednika in dveh članov odbora odnosno nadzorne komisije OPO, oziroma iz urednika, upravnika in enega člana odbora odnosno nadzorne komisije OPO. Vse tri določi vsako leto posebej prva širša konferenca OPO. Konsorcij je zunanji predstavnik lastnice lista, to je obl. organizacije. Če je v konsorciju tudi predsednik OPO, je on fizični predstavnik lista in konsorcija, drugače pa urednik.

Člen 4. Urednik vrši vse uredniške in korektorske posle lista. Skrbeti mora za moralni napredek lista ter biti tolmač smernic, ki jih določi odbor OPO glede pisave lista vobče in v posameznih primerih. Zato je kot virilist član odbora z vsemi pravicami in dolžnostmi odbornikov. Urednik sprejema rokopise, odloča, kaj in kdaj pride v list, razporeja material za tiskarno, pregleduje in popravlja članke v vsebinskem in jezikovnem

pogledu ter skrbi, da vsaka številka pravočasno izide.

Člen 5. Upravnik lista skrbi za materialni napredek in razmah lista. Vodi mora seznam naročnikov, kartoteko, račune, oglase in dogovore s tiskarno ter skrbi za pravočasno in redno ekspedicijo lista. Za izredne posle ali akcije mora zaprositi odobrenje konsorcija, čigar dolžnost je, v dvomljivih primerih predložiti zadevo odboru OPO v odločitev. Funkcija posebnega upravnika se po sklepu odbora lahko tudi ukine, če se prenese njegovi posli na knjigovodjo ali strokovnega tajnika ali na pisarniško moč.

Člen 6. Napram službenim in političnim oblaštvom je za pisavo lista odgovoren urednik. Za članke, ki so podpisani z imenom ali z znano šifro pisca, odgovarja moralno in materialno pisec, za ostale članke pa urednik. Materialno škodo, ki bi jo utrpel urednik z obsodbo, pravna blagajna OPO.

Člen 7. Urednika in upravnika lista postavlja za dobo enega poslovnega leta širša konferenca. Oba imata pravico do nagrade, katere višino določi odbor, po možnosti sporazumno z njima. Nagrada izplačuje upravnik, in sicer eno- ali trimesečno za nazaj, kakor jo urednik odnosno upravnik želi prejemati. V postavitvenem dekretu mora biti označena višina nagrade, kakor tudi event. posli, ki niso navedeni v tem poslovniku.

Člen 8. Službeno razmerje urednika odnosno upravnika lista se sme predčasno, to je pred potekom poslovnega leta razvezati: če je urednik ali upravnik premeščen iz Ljubljane, če se upokoji, če oboli za boleznijo, ki bo predvidoma trajala dlje ko 3 mesece, če nastane med njim in

odborom OPO spor, pa razsodišče OPO razsodi urednika odnosno upravnika v prid, če urednik odnosno upravnik ali pa odbor ne izpolnjuje svojih obveznosti po tem poslovniku, in končno po obojestranskem pristanku. V vsakem primeru znaša odpovedni rok 30 dni, razen če nastopi okolnost, ki zahteva poprejšnjo razrešitev. Če urednik iz katerega koli vzroka za krajšo dobo, to je do 3 mesecev, ne more vršiti svojih poslov, določi odbor OPO po predlogu konsorcija začasnega namestnika, ki ima za čas nadomestovanja iste pravice in dolžnosti ko urednik, dočim se temu za ta čas ustavi.

Člen 9. Urednik in upravnik se imata v vseh zadevah lista obračati ustno na predsednika, v važnejših primerih pa pisмено na odbor OPO. V dvomljivih primerih mora urednik pred objavo članka dobiti soglasnost konsorcija, oziroma če te ni, privolitve odbora, ki tudi lahko odredi predcenzuro vseh člankov za krajšo dobo ali trajno.

Člen 10. Dopisovati sme v »Poštni Glasnik« vsak član OPO, v okvirju programa lista pa tudi druge osebe. Vsak članek mora biti za urednika podpisan, drugače se ne objavi. Uredniška tajnost se mora napram vsakomur strogo varovati. Le v primerih, če se ugotovi, da je pisec nameroma poročal o neresničnih vesteh, pa nastanejo zaradi tega pravne posledice, sme urednik s prejšnjim privoljenjem odbora OPO izdati piščevje ime. Rokopisi se vračajo piscu samo na posebno zahtevo.

Člen 11. Premoženje »Poštne glasnika« se vodi ločeno, vendar tvori sestavni del imovine OPO, ki mora biti izkazana v bilanci OPO. Zato se blagajna lista združi z blagajno OPO, toda v knjigah OPO ima list svoj konto, ki se ne sme uporabljati za drugo ko za list. List vzdržuje OPO iz posebnega tiskovnega fonda. Iz tega fonda dobiva upravnik potrebna denarna sredstva proti pobotnici, ki jo predloži blagajniku OPO. O zneskih, prejetih na ta način, vodi upravnik lista detajlni obračun. Samo potrdila o izplačanih sotrudniških nagradah se zaradi čuvanja uredniške tajnosti ne prilagajo računom OPO. Zato se vodi o teh nagradah poseben račun, za katerega odgovarja urednik lista in ga zato tudi sestavlja in podpisuje. Pobotnice k temu računu pregleda samo predsednik nadzorne komisije, ki pregledani račun istotako podpisuje in odgovarja zanj solidarno z urednikom. V blagajniško knjigo OPO se vpisujejo samo končne vsote tega obračuna po pismenem sporočilu urednika, račun sam s prilogi pa shrani urednik.

Člen 12. Pisci naročenih in uvodnih člankov imajo pravico do honorarja za objavljene članke. Po finančnem stanju in v mejah odobrenih kreditov se smejo izplačevati tudi drugim sotrudnikom po 30 do 50 par od vrste. Oceno posameznih člankov glede na honorar izvrši urednik; pri event. prigovorih odloča konsorcij. Za članke o organizacijskem gibanju, o osebnih in lokalnih razmerah, kakor tudi za razne polemike in izjave se ne dajejo nikaki honorarji. Uredniku se honorirajo samo uvodni in specialni originalni članki. Honorarje izplačuje blagajnik OPO četrtletno za nazaj dne 20. marca, 20. junija, 20. septembra in 20. decembra na osnovi plačilnega naloga, ki ga izda urednik.

Člen 13. Nabiranje oglasov spada v področje upravnika. Ta mora skrbeti, da najde pridne in zanesljive nabiralce oglasov v vseh večjih mestih dravske banovine, zlasti v Ljubljani, Mariboru in Celju. Nabiralce oglasov mora upravnik predložiti konsorciju v potrditev. Nabiralcem gre provizija v iznosu 25% cene oglasa, katero izplačuje upravnik.

Člen 14. Ta poslovnik stopi v veljavo s 1. julijem 1930, obvezno moč pa dobi, ko ga sprejme glavna skupščina OPO. Istočasno se razveljavi dosedanj poslovnik za tiskovni odsek, kakor tudi vsi sklepi prejšnjih odborovih sej, ki niso v skladu s tem poslovnikom. Ta poslovnik sme izpremeniti ali razveljaviti samo širša konferenca OPO.

(Sprejeto na glavni skupščini OPO v Mariboru dne 4. maja 1930.)

To prilogo naj vsi poverjeniki OPO, kakor tudi člani, dobro shranijo, da bodo poznali svoje dolžnosti in pravice iz glavnih dveh poslovnikov. — OPO.

Predsednik Saveza pri ministru.

Dne 5. junija t. l. dopoldne je minister za gradnje g. Filip Trifunović sprejel predsednika Saveza ptt. uslužbencev g. Tomo S. Jovanovića. V prvi vrsti se je mudil predsednik pri g. ministru, da mu javi sklicanje in dnevni red 12. poštneoa kongresa, ki se bo vršil v dneh 12., 13. in 14. julija t. l. v Sarajevu, ter da ga zaprosi za tridnevno odsotstvo osobju, ki bi želelo udeležiti se kongresa. Gospod minister je zaproseni dopust takoj odobril ter pripomnil, da bo sam prisostvoval našemu kongresu, če mu le bodo dopuščali državni posli.

Volbce je g. minister vrlo dobro razpoložen napram delovnemu osobju. Izjavil je, da bo s prvim naslednjim ukazom unapredil še ostale uradnike s 6., 7. in 8. stopnjo III. kategorije v 1. skupino. Tudi je dal nalog direktorijam, da unapredijo zvaniki in služitelje. (Kar se je med tem že zgodilo. — Pripomba urednika.)

S predsednikom Saveza sta govorila nadalje še o poštni šoli in o drugih stvarih. — Drugi dan, dne 6. junija, je bil predsednik Saveza sprejet od g. pomočnika ministra.

H gornjemu komunikeju Saveza pripominjamo, kolikor se tiče napredovanja, da smo prejeli tudi od druge strani informacije, da se je začelo v ministrstvu takoj delati na sestavljanju novega ukaza o napredovanju, s katerim bi imeli dobiti 1. skupino III. kategorije vsi uradniki 2. skupine, ki imajo 15 efektivnih let civilne državne službe. Po neki govorici bi imel biti tak ukaz podpisan že na Vidov dan.

Zakon o ministrih Nemčije.

Določba nemške ustave, po kateri so ministri uradniki, se precej napada. Vedno bolj pridobiva naziranje, po katerem naj bodo ministri birokraciji nadrejeni politični organi. Sedaj je izdala nemška vlada načrt, ki kaže zanimiv poizkus rešitve tega vprašanja.

Ministri se izločijo iz uradniškega zakona, njih razmerje do države pa ostane javno-izvrši z ukazom. Državni nemški minister ne sme biti član upravnega ali nadzornega odbora podjetja, ki meri na dobiček; ravno tako ne sme izvrševati nobenega plačanega postranskega opravlila. Kazensko postopanje proti ministru se vrši, ne glede na odgovornost pred parlamentom, pri kazenskem sodišču.

Prejemki ministrov so: državni kancelar prejema letno 45.000 mark (585.000 Din), ministri pa po 36.000 mark. Poleg tega imajo še stanarino po 3000 mark na leto, reprezentančno doklado, katere višina se določi z buđžetom, in za event. dvojno gospodinjstvo (če je družina prisiljena živeti ločeno) še nadaljnjih 3000 mark na leto.

Če je bil minister prej uradnik, potem se upokoji in dobi po 80 odstotkov od svoje zadnje plače. Ko preneha biti minister, dobi za enako dobo kolikor je bil nazadnje minister, prehodne prejemke, vendar najmanj za 1 leto in največ za 5 let. Ti prejemki znašajo prve tri mesece plačo in stanarino, za nadaljnji čas pa polovico teh prejemkov. Če umre, dobe njegovi svojci pokojnino, in sicer vdova 60 odstotkov, polsirota 12 odstotkov, popolna sirota pa 30 odstotkov prehodnih prejemkov.

Ta zakon velja samo za bodoče ministre, za sedanje pa samo, kdor sam zahteva. Vsekakor si znajo gg. ministri tudi v republikanski Nemčiji mehko postlati.

Šatô:

Za pogodbene pošte in poštarje.

Ne vemo, kdaj in kako se bodo uredile razmere glede pogodbenih pošt in v zvezi s tem pravno in eksistenčno stanje pogodbenih poštarjev. Stvar pa je resna in vredna največje pozornosti tako iz državnih kakor zasebnih interesov.

Važnost in pomen vsake, tudi najmanjše pošte in nje točno in zanesljivo poslovanje je vsakomur izmed nas dovolj znana. O tem je vsaka nadaljnja beseda odveč. Ugotoviti pa moramo pri tem dejstvo, da izredno stanje, v katerem se nahajajo pogodbene pošte in pogodbeni poštarji, ne tvori baš vzorne podlage za smotreni in vsestranski razmah poštne prometa in stroke.

Dasiravno je rešitev te zadeve v splošnem komplicirana in vsaj na videz zelo kočljiva oziroma težavna, je vendar nujna in pereča tako, da bi jo bilo treba čimprej po najboljši možnosti in moči urediti. In to ne glede na delovne enote, ki bodo gotovo povsod v bodoče še narastle. Pred vsem bi bilo potrebno, ustvariti en sam, enoten sistem pošt, po že znanem, a ne še docela uveljavljenem načelu: vse pošte so samo državne pošte in vsi poštne uslužbenci so aktivni državni uslužbenci! Izraz »pogodbeni pošta« in »pogodbeni poštar« naj se temeljito izbriše ozir. odstrani iz poštne slovarja. Radi načela in po načelu!

Po istem vzgledu kakor se je po prevratu poddržavilo nekdanje »Boletne urade dež. naklad« v »Oddelke finančne kontrole« in prevedlo nekdanje »dacarje« v čin drž. zvanikov ozir. uradnikov III. kategorije, tako naj bi se tudi vse pogodbene pošte poddržavilo in postavilo pogodbene poštarje analogno vsaj za zvaniki, če že ne v III. kategorijo drž. uradnikov. Ali niso sedanje pogodbene pošte vsaj toliko važne in pomembne ko nekdanji boletni uradi dež. naklad in pogodbeni poštarji vsaj toliko ko nekdanji dacarji?

Pismošče sedanjih pogodbenih pošt pa naj bi postali drž. služitelji. Radi večje možnosti napredovanja naj bi se dodale kategoriji zvanikov in služiteljev še po dve novi skupini. Tako bi bila stvar v vsem obsegu najenostavneje rešena.

Iz Internacionale P. T. T.

TEHNIČNA T. T. DELA V RUSIJI.

V poštno gospodarstvo Rusije se je od Kristusovega rojstva pa do današnjega dne investiralo 260 milijonov rubljev. Znani kolosalni petletni načrt (doba od 1. 1929 do 1934) pa predvideva 300 milijonov rubljev. Gigantske naloge! Sedaj (poročilo datira še iz lanskega leta — pripomba urednika) je v Rusiji 400.000 ljubiteljev radia (amaterjev), čez pet let naj bi jih bilo 12 milijonov.

V prometu se kaže zanimiva tendenca: oddaljevanje od priporočenega pisma k navadnemu pismu, od vrednostnega paketa k navadnemu paketu. To zahtevajo nova tehnika, nove metode, nove delavne oblike.

Veliko pomanjkanje obstoji na tehničnih močeh. V vsakem okrožju bi moral biti en inženjer, pa ga ni niti v vseh upravah. Petletni obnovitveni načrt predvideva nič manj ko 700 inženjerjev. Veliko vprašanje je, ali se bo doseglo to visoko število. Inženjerji stojijo pred velikimi nalogami: vsi se morajo čutiti ko ena velika družina, ne smejo stati ob strani, svoje pravice morajo prav tako braniti kakor vsak drugi delavec. Inženjerji se ne smejo zapirati splošnosti. Njihova naloga je: pošteno delati za proletarijat.

NOVI PREDSEDNIK RUSKE POŠTNE ORGANIZACIJE.

Za predsednika centralnega odbora ruske poštarske organizacije je bil na 11. kongresu izvoljen Bogucki. Rodil se je leta 1884, po poklicu je kovinski delavec. Leta 1904 je vstopil v poljsko socialno-demokratsko stranko v Zakopanah, l. 1906 je bil delegat na kongresu. Do revolucije je bil osemkrat aretiran, štiri leta je prebil v ječah. Leta 1910 je šel v Ameriko, se l. 1912 vrnil v Rusijo, ustanovil l. 1917 socialno-demokratsko skupino Poljske in Litavske v Tiflisu, kjer je bil delavski in vojaški svetnik. Leta 1918 je sodeloval pri ustanovitvi komunistične stranke v Belostoku. Med nemško okupacijo je bil zaprt, pa kmalu spuščen na svobodo, nakar je šel v Grodno kot delavski in vojaški svetnik. Leta 1919 je ustanovil komunistično stranko za Litavsko in zapadno Rusijo ter je bil njen predsednik v Minsku. V letih 1921 do 1925 je opravljal različna mesta kot tajnik in predsednik strankinega komiteja.

STANOVSKÉ NEVARNOSTI V INDIJI.

Na interpelacijo nekega poslanca v angleškem parlamentu o nevarnostih v indijski poštnej službi je vlada odgovorila, da zaznamuje poslovno poročilo indijske poštne uprave za leto 1926/27 sledeče nezgode: dva poštna sla so raztrgali tigri, štirje so utonili, eden je bil umorjen in enega je ubila strela. V celem je bilo 18 ropov poštne slovi, pri teh se je eden smrtno ponesrečil.

Vlada je obljubila, da ima pripravljene ojačane varnostne mere za tako ogroženo osobje.

Kateri od „Dobrote“ so umrli?

V letu 1929 so umrli tile člani:

3. I. 1929 Martin Lah na Jesenicah n. Gor., star 41 let (skupina A), 17. I. Matko Rötthl v Ljubljani, 53 let (A in B), 22. I. Josip Bandel v Ljubljani, 61 let (A in B), 31. I. Franc Rötthl v Ljubljani, 48 let (A), 5. II. Ana Jereb v Ljubljani, 61 let (A in B), 12. III. Jožefa Vrečko v Celju, 54 let (A in B), 21. III. Franc Miklavc v Devici (Mariji v Polju), 44 let (A in B), 26. III. Stanko Švegel v Kranju, 17 let (A), 4. III. Anton Salmič v Ljubljani, 52 let (A in B), 13. III. Darko Matjašič v Ljubljani, 9 let (A), 15. IV. Kati Bajd v Kranju, 52 let (A in B), 10. IV. Jožko Vivoda v Metliki, 30 let (A), 9. V. Katarina Koceli v Celju, 64 let (A in B), 17. III. Franc Cvetko v Ljubljani, 53 let (A), 4. VI. Marija Bavcon v Mariboru, 56 let (A), 10. VIII. Ivan Vrečko v Celju, 59 let (A in B), 1. VIII. Elvira Trampuš v Celju, 23 let (A), 16. IX. Ljudmila Praiprotnik v Kropi, 35 let (A in B), 18. XI. Minka Gorečan v Vojniku, 44 let (A in B), 13. XIII. Janez Jamišek v Moravčah, 27 let (A in B), 21. XIII. Anton Vesenjaki v Ljubljani, 45 let (A in B).

Vseh skupaj je umrlo 21, od teh 13 v skupini B.

IV letu 1930 pa so umrli doslej tile:

15. I. 1930 Franc Koman v Ljubljani, 66 let (A), 26. III. Franjo Kolb v Kranju, 52 let (A in B), 13. III. Franjo Kolbe v Litiji, 73 let (A in B), 19. III. Ana Prosnik v Mariboru, 47 let (A in B), 11. IV. Franc Pišek v Ljubljani, 69 let (A in B), 21. IV. Tomaž Pernat v Mariboru, 46 let (A), 28. IV. Franc Kunc v Ljubljani, 75 let (A).

Letos je umrlo 7 članov, od teh 4 skupine B. V skupini B jih je od začetka (t. j. od julija 1928) do sedaj umrlo 30 članov.

Odbor.

To in ono.

Predsednik OPO tov. Čampa je v spremstvu podpredsednika tov. Dularja odpotoval dne 15. junija v Beograd. Namen potovanja smo objavili že v zadnji številki. Glavno je pač prevedba zvaničnic v III. kategorijo, pravilnik o pogodbenih poštah in sistemizacija osebja. O svojih vtisih in uspehih bo predsednik poročal v nedeljo dne 22. junija na širši konferenci v Ljubljani. Kolikor bo za javnost, objavimo tudi v prihodnji številki našega lista.

Napredovanja nižjih uslužbencev so se izvršila in jih objavljamo danes med osebnimi vestmi. Žal, niso tako obsežna kakor uradniška, čeprav bi bila možnost dana, a so zaradi najnovejšega tolmačenja ministrstva, da se pri napredovanju ne upoštevajo vojna in selska (kontraktualna) službena leta, izpadli mnogi starejši tovariši zvaničniki in služitelji — bivši selski pismoše, selski slugi, poštni slati ali dnevničarji.

Dodaten predlog za 1. skupino II. kategorije. Kakor smo že zadnjič omenili, je vzlic rekordnemu napredovanju višjih uradnikov II. kategorije izostalo nekaj vodilnih uradnikov, ki niso dobili 1. skupine. Zato je stavila direkcija dodaten predlog za 20 uradnikov (2 upravnika, 7 direkcijskih uradnikov in 11 kontrolorjev).

V znak hvaležnosti in priznanja. Tovarišica Franja Drakuličeva, upravnica pošte Žalec, je ob napredovanju v 1. skupino II. kategorije poslala organizaciji toplo zahvalno in priznalno

pismo. Iz hvaležnosti poklanja prvo povišico iz 1. skupine obl. organizaciji, češ da pričakuje isto tudi od ostalih tovarišic in tovarišev, ki so napredovali. — Za vzpodbudne besede tov. Drakuličeve se iskreno zahvaljujemo.

Zakon o državni trošarini. G. Lovro Kalašič v Zagrebu je izdal v lastni založbi prečiščen »Zakon o državni trošarini iz 1930. godine«. V knjižici je objavljenih nekoliko obrazcev, v katerih je več primerov izračunavanja oziroma računavanja prave jakosti alkohola pri žganju in spiritu, kakor tudi direktno preračunavanje iz čiste teže v hektolit. stopnje alkohola. Knjižica stane 20 Din. Kdor pošlje ta znesek na založnikov naslov po nakaznici ali čekovni poštožnici na račun ček. št. 36.549, dobi knjigo franco.

Osebnosti

Postavljeni: za zvaničnika v 3. skupini Kanc. Tatjana na Ljubljani 1; za služitelje 2. skupine: Josip Suhar in Ivan Znidaršič na Ljubljani 1, Karel Vervega, Ivan Peklar, Ivan Hedl in Ivan Soršak na Mariboru 2, Mihaela Košir v Litiji, Ivan Rudolf v Planini pri Rakeku, Albin Štrukelj v Bohinjski Bistrici, Elizabeta Jaklič v Trbovljah 2 in Stana Burdian v Zidanem mostu; za pogodbeni poštarje: Karolina Majcenovič v Radmirju, Franja Vučak v Sv. Pavlu pri Preboldu in Nežika Šilec na Škofljici.

Napredovali: v 1. skupino zvaničnikov: Karel Mesec, Anton Češarek, Josip Brili, Alojzij La-

pornik, Ivan Lončar, Jakob Potočnik, Simon Golinar, Ivan Ravljen, Simon Prešern, Franc Kranjc, Martin Bezjak, Franc Polanec, Franc Kancijan in Alojzij Praprotnik; v 2. skupino zvaničnikov: Anton Kozinec, Anton Kavčič, Franc Darovič, Josip Perič, Bogoljub Bobbera, Kristjan Unterweger, Peter Štruc, Jakob Pintar, Peter Jermol, Martin Draksler, Karel Lašič, Ivan Peterauer, Franc Urešič, Martin Širme, Josip Gaberc, Jakob Skodič, Viktor Lotrič, Albert Kos, Ivan Arhar, Franc Cjuha, Josip Šparovec, Franc Prek, Aleksander Januš, Ivan Podrgajs, Mirko Oblak, Josip Weiss, Ivan Šnajder, Josip Roškar, Josip Falout, Josip Geiser, Alojzij Štine, Matevž Lovrenčič, Josip Mlakar, Franc Mohorčič, Franc Pušnik, Franc Gombocz, Franc Kaluža, Matej Babnik, Anton Zaviršek, Marija Velepčič, Aleksander Lazarevič in Josip Maherl; v 1. skupino služiteljev Anton Bačnik.

Premešeni: pb. ur. II/3 Marija Šraj iz Lesc na Ljubljano 1, Janko Šraj iz Bohinjske Bistrice v Lesce in Franja Kapus iz Radovljice v Mojsstrano za predstojnika; zvan. 3. skup. Marija Korbar z Ljubljane 4 v Bohinjsko Bistrico in Ana Blasin z Maribora 1 na Maribor 2; služ. 2. skup. Matija Škrobar iz Gornje Radgone v Pragersko, Marija Inglič iz Žirov k Sv. Juriju ob juž. žel., Ema Stergar iz Litije na Ljubljano 2, Jerolim Crljenko z direkcije v Split, Ivan Osredkar z Ljubljane 1 v Pragersko, Josipina Jereb z Maribora 2 na Maribor 1, Josip Korošec z direkcije na Ljubljano 1 in Josip Mehle z Ljubljane 1 na Bled 1.

Upokojeni: pb. ur. II/2 Tekla Jašovec in Pavla Nachtigall, pb. ur. II/3 Marija Cvar in zvan. 1. skup. Marko Gutman, vsi na Ljubljani 1.

Prestanek službe: pb. ur. II/5 Mariji Ferjančičevi v Zidanem mostu je prestala služba; služ. 2. skup. Leopold Ham v Bohinjski Bistrici in pog. pošt. Josipina Kresnik v Radmirju sta podala ostavko na poštno službo.

Poroke: pb. ur. II/4 Ivana Grad v Grahovem pri Cerknici se je poročila z učiteljem Ivanom Globokarjem, pb. ur. II/5 Kazimir Stupar na Ljubljani 1 s pb. ur. III/3 Nežiko Anderlič, služ. 2. skup. Marija Perovšek v Starem trgu pri Rakeku z žand. podnar. Karlom Arhom in pog. pošt. Albina Arko v Borovnici s priv. uradnikom Rajkom Ramovšem.

Izpite za vodstvo pogodbenih pošt so napravile: Josipina Levstek, Anica Bombek, Ana Divjak, Angela Pibernik, Marija Berdajs, Antonija Poje in Kati Jerneje.

Razširjajte „Poštni Glasnik!“

Dvokolesa

teža od 7 kg napre!

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički se izdelujejo tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4

Vsak dan sveže praženo kavo

dobite pri trrdki

Bogomir Motoh

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5,

ker jo praži dnevno v najmodernejši električni pražarni le po 6 kg naenkrat

Se priporoča in prosi, da se sami prepričate

NAJVEČJA IZBIRA BLAGA
ZA ŠPORT IN TURISTIKO PRI

A. & E. SKABERNĚ, LJUBLJANA

Največjo izbero vsakovrstnega usnja in čevlarskih potrebščin

priporoča

Franc Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Priporočam svojo bogato zalogo raznovrstnih damskih in otroških oblek po najnovšem dunajskem kroju. — V zalogi perilo, predpasniki, nogavice, rokavice, kravate itd. — Največja zaloga potovalnih kovčegov, aktovk in ročnih torbic. Cene nizke! Dobro blago!

Friderik Vidic, Celje

Gospo!

Pred nakupom si oglejte krasno izbiro volnene in svilene blaga za letne obleke.

Gospodje!

Predno se odločite za nakup obleke, si oglejte veliko skladišče angleškega modnega kamgarna in sukna pri

FRANC DOBOVIČNIK, Celje, Gosposka ulica št. 15

Tukaj kupite iz prve roke.

ZA GOSPODE

najboljše angl. šk. in češko sukno za obleke in površnike kakor tudi srajce, ovrtnike in še mnogo drugih predmetov nudi najceneje v ogromni izbiri

manufakturna in modna trgovina
MILOŠ PŠENIČNIK / / CELJE
Kralja Petra cesta št. 5

MANUFATURA

Opozorjamo p. n. poštne uslužbence,
da prodajamo

veliko partijo

manufakturnega blaga

Ne zamudite ugodnosti nakupa dokler traja zaloga! Na razpolago je velika množina raznih kamgarov, sukna, lodna, dubla, podlog, damske volnine za obleke in plašče, raznih barhentov, flanel, kocev i. t. d.

TEKSTILBAZAR
Ljubljana, Krekov trg št. 10

Manufaktura

Reklama

Ljubljana,
Aleksandrova c. 8

Angleška sukna, francoske svile, češko platno za gotovino!

Na obroke!

Državnim nameščencem 5% popust!

Izhaja 1., 11. in 21. v mesecu. Naročnina na leto 24 Din, oziroma 12 Din za pol leta. Oglasi po dogovoru. Čekovni račun št. 11.834. Rokopise je pošiljati uredništvu »Poštnega glasnika« v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravo lista Sv. Jakoba trg 2. Za »Konsorcij Poštnega glasnika« izdaja in ureja Joško Jakše v Ljubljani. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek v Ljubljani.